

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№10

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 1351 sahifa.

2025-yil, 24-oktyabr

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	13
Muxiddin Kalonov	
MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR: IQTISODIY MOHIYATI, QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHI.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAVDO KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STATISTIK TAHLIL USULLARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	24
Sabirova Oysuluv Shonazarovna	
KORXONANING MEBEL MAXSULOTLARI BOZORIDAGI O'RNINI KENGAYTIRISH USULLARI	30
Musayeva Shoirazimovna	
IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA KO'RSATKICHLARI TIZIMINING FUNKTSIONAL JIHATI.....	35
Alabayev Sobitxon	
MAMLAKATIMIZDA MAHSULOTLARNING MUVOFIQLIGINI BAHOLASH AMALIYOTI.....	40
Zakirov Ansabxon Akaidinovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	48
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
KORXONALAR FAOLIYATIDA DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNI BOSHQARISH	55
Mirzayev Ozod Furkatovich	
AHOLI PUL DAROMADLARI VA HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI EKONOMETRIK TAHLIL.....	59
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
BUDJET RESURSLARI SHAKLLANISHIDA HUDUDNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH VA MOLIYAVIY BARQARORLIK.....	64
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY RIVOJLANISHI TUSHUNCHASIGA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	69
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	73
Минутдинова Лилия Тагировна, Машарипов Озод Алимович	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	78
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA SMART TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARBLIGI	84
Sobirjonov Muxiddin Toxirjon o'g'li	
TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIK HOLATIDAGI KORXONALARDA TUGATISH BALANSINI TUZISH.....	90
Nabiyev Gofurjon Nosirjon o'g'li	
O'ZBEKISTON SANOATINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TAYOTGANLIGI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR	96
Habibullayev Oybek Asliddin o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT KONTSEPTSIYASINING EVOLYUTSIYASI VA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR.....	102
Allayarov Suxrob Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI CHET EL INVESTITSIYALARINING MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI	107
Raxmatov Adxam Itolmasovich, Boynazarova Matluba Xatamovna	

HUDUDIY IJTIMOY TENGLIK VA KAMBAG'ALLIKNI YUMSHATISHDA MEHNAT RESURLARI OMILLARI.....	114
Durumov Temur G'olibovich	
TRANSPORT TARMOG'I VA MILLIY IQTISODIYOTNING ASOSIY TARMOQLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI MODELLASHTIRISH (SURXANDARYO VILOYATI MISOLIDA)	121
Turayev Baxtiyor Ergashevich, Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li	
РОЛЬ ЭНЕРГЕТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Нигматуллаева Гулчехра Нуруллаевна	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI VA UNDA SIFAT MENEJMENTINING ROLI.....	139
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA'RIDAN FOYDALANUVCHILARGA SOLIQ SOLISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	145
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TURIZM INDUSTRIYASIDA INNOVATSION BIZNES-MODELLAR.....	151
Shaxinabonu Choriyeva	
AVTOTRANSPORT – EKSPEDITSIYA XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING KONTSEPSIYASI	157
Ergasheva Mukhabbat Abdusamatovna	
“YASHIL” ENERGIYA ISHLAB CHIQUVCHI KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	163
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
DAVLAT IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING ROLI VA UNI KUCHAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	166
O. Nurmuradov	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI BANK TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI	171
Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li	
СВЯЗНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	176
Ташматов Гайрат Ровшанович, Содиков Авазбек Мадаминович	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TURIZM SOHASINI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	183
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYASI.....	187
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
O'ZBEKISTON KONCHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI BOSHQARISH VA INNOVATSION XAVFLARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI	192
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI.....	196
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA XOMASHYO TA'MINOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI.....	201
Zakirov Abduazim Abdurashidovich	
НОВЫЙ ЭТАП ПРИМЕНЕНИЯ РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	206
Махкамов Ибраим	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI.....	213
Kushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOT NAZARIYASI.....	217
Mo'ydinov Xurshidbek Abdullayevich	
DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI	221
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	

BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA YERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH (XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI MISOLIDA)	227
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕГО РОЛЬ В УПРАВЛЕНИИ РИСКАМИ В БИЗНЕСЕ.....	233
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURLARNI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI VA ULARNING MILLIY SOLIQ TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	240
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI UCHUN QO'LLANILAYOTGAN SOLIQQA TORTISH MEXANIZMLARI	246
Akbarov Akramjon Ibragimzhonovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA "YASHIL" MARKETINGNI JORIY ETISHNING DOLZARB JIHATLARI	250
Bazarova Fayyoz Tuxtamurodovna	
INSON KAPITALI VA IQTISODIYOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	255
Muzaffar Raximov	
UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	259
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS' APPROACHES TO ATTRACTING INVESTMENT IN HUMAN CAPITAL	268
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	273
Vohobov Hikmatillo Ma'mirjon o'g'li	
ФОРСАЙТ И ЭКОНОМИЧНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТОРГОВЛИ САМАРКАНДА	280
Тохинова Гуллола Миркамолевна	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA KASB-HUNAR TA'LIMI BITIRUVCHILARINING O'RNI	287
Toshpulatov Sherzod Xaydarkulovich	
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECOTOURISM: INNOVATIVE STRATEGIES FOR ADVANCING GREEN TOURISM	292
Barno Erkayeva	
AGROTURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	296
Baymuradova Iroda Shermamatovna, Mardonova Zarifa Numonjonovna	
DAVLAT BUDJET NAZORATI TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	301
B.Sh.Mirzayev	
YOSHLAR BANDLIGIDA KO'NIKMALAR NOMUTANOSIBLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	307
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI BAHOLASH.....	311
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ БАНКОВСКОГО БИЗНЕСА.....	317
Рахимходжаева Нодира Саидрахаловна	
QISHLOQ XO'JALIGI TA'MINOT ZANJIRI JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	323
Ermonov Farrux	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKILLANTIRISH JARAYONIDA MOLIVAVIY NAZORATNI INNOVATSION TA'LIM YO'NALISHLARINI YO'LGA QO'YISH ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	329
Turg'unov Bahtiyor Nuriddinovich	

MARKAZIY OSIYODA SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA HAMKORLIKNING DOLZARB MASALALARI	334
Amanbaev Amanali Orazbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI TURDAGI LOGISTIKA XIZMATLARINING USLUBIY ASOSLARI.....	338
Z. Teshayev	
O'ZBEKISTON AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARI SOHASINING AMALDAGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	343
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 TAMOYILLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIKNI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	349
Ismailov Allayor Rashidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	355
Yusupov Farxod Adamboyevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNI USTUVOR YO'NALISHLARI	359
Abdullaeva Nilufar Javdat qizi	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING SOLISHTIRMA EKONOMETRIK MODELLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	363
Saatmurotov Shohrux Zafar o'g'li	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	369
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA NORASMIY VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING QO'SHIMCHA IMKONIYATLARI TO'G'RSIDA.....	374
Nasrullayev Hikmatullo Habibulloyevich	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH MAQSADIDA "XIZMATLAR IPOTEKASI" MOLIYAVIY INSTRUMENTLARINI AMALIYOTGA JORIY QILISH MASALALARI	379
Uskenbayeva Dilnoza Boxodir qizi	
ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ЛУКА В ДЖИЗАКСКОЙ ОБЛАСТИ.....	384
Суюнов Шохзодбек Мурод угли	
XORIJIY DAVLATLAR SANOAT IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAJRIBASI (YAPONIYA, KOREYA VA GERMANIYA MISOLIDA)	389
Mansurova Sayyora Baxtiyor Kizi	
KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI HISOBGA OLIISHDA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH	395
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
PECULIARITIES OF THE IRRIGATION WATER DELIVERY PAYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	399
Muminov Sherzod Kholmirzaevich	
DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS FOR EXPORT	404
Azimov R.B.	
AHOLI JON BOSHIGA UMUMIY DAROMADLAR HAJMINI TREND MODELLAR ASOSIDA PROGNOZLASH	409
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI BANDLIK SHAKLLARI	416
Sayipov Begzod Rahimovich	
TIJORAT BANKLARINING YANGI DAVR SHAROITIDA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA INDIKATORLARI	422
Sadikov Iskandar Gayratovich	

MAHALLIY BUDJET SOLIQLI DAROMADLARI BAZASI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLAR TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	433
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
TOSHKENT SHAHRIDAGI YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNING SOLIQ QARZDORLIGI TAHLILI	438
Soipov Boburmirzo Nosirjon o'g'li	
РОЛЬ ЖИЛИЩНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СИСТЕМЕ КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИЙ МЕЗОУРОВНЯ	446
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
TO'QIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISHDA XORIJ TAJRIBALARINING ZARURLIGI	454
Abdullayev Dostonbek G'ofurjon o'g'li	
TURISTIK KLASSTERLARNING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	458
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI BOSHQARUVINING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA MODELLARI	462
Arziqulova Oybar chin Eshquvat qizi	
XIZMATLAR SEKTORIDA RAQAMLI INNOVATSIYALAR VA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI QONDIRISH MEKANIZMLARI	467
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	472
Базаров Бердымурад Улугмуродович, Атавуллаева Саида Джумабекмуродовна	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI	478
Ho'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING RO'LI	483
Nabiyeva Muxabbat Djabirxanovna	
"HOW GREEN INVESETMENTS CAN EFFECT ON ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES"	485
Farangiz Ma'rufjonovna Pirmatova	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURLAR MANBALARI VA ULARNING HAJMINI OSHIRISHNING ZARURIYATI	493
Abduraxmonov Akmal Nurmat o'g'li	
GLOBAL BOSHQARUV VA BARQAROR RIVOJLANISHDA YASHIL TEXNOLOGIYALARNING ROLI	498
M.Sh. Tolipov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	504
Буранбаева Шоира Рустамовна	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA PIYOZ YETISHTIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	508
Suyunov Shohzodbek Murod o'g'li	
YENGIL SANOAT KORXONALARINING RIVOJLANISHIGA BOSHQARUV MADANIYATIDAN FOYDALANISHNING TA'SIRI	513
Aknazarova Zebiniso Bagdadovna	
ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYALASH SHAROITIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZM SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	518
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA JOYLASHTIRISHNING IQTISODIY VA TASHKILIY ASOSLARI	524
Salimov Burxon Abubakirovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNDA ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	530
Berdiyeva Aziza G'anisher qizi	

SIRKULAR IQTISODIYOTDAN KORXONA VA TADBIRKORLAR MANFAATLARI	535
Sodikov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK SOHASIDA ME'YORIY-HUQUQIY BAZANI ISHLAB CHIQISH	541
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
MINTAQA OZIY-OVQAT MAHSULOTLARI CHAKANA SAVDOSIDA SHADOW WAREHOUSE MODELIGA ASOSLANGAN YETKAZIB BERISH TIZIMINI JORIY QILISH	548
Ibrayimova Dilnoza Abdisherpovna	
XIZMATLAR SAVDOSI SOHASIDA O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMKORLIK IMKONIYATLARI	555
Qodirjonov A.M.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH USLUBIYOTI	559
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ СМАРТ-ТУРИЗМА И ИХ ПРИМЕНИМОСТЬ К КУЛЬТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ УЗБЕКИСТАНА	564
Салихбаев Нурсултон Равшанович	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI VA IJTIMOIIY TIBBIY XIZMATLAR O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY ASOSLARI	572
Shanazarov Farrux Shodiyorovich	
ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗРАБОТКИ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ JOB BARAKA ДЛЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА	577
Еримбетова Улбосын Маратовна	
TASHQI SAVDO VA INVESTITSİYALAR TAHLILI HAMDA ULARNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	582
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
"O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESLAR UCHUN SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIVAVIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA RAQAMLI YECHIMLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH"	586
Azamatjon Mardayev Abdusamat o'g'li	
FARMATSEVIKA MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	591
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
O'ZBEKISTONDA INNOVASION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINING AMAL QILISH USULLARI VA TURLARI	596
Ergashev To'liqin Shokirovich	
HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	602
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
ISLOMIY MOLIIYA INSTRUMENTLARINI JORIY ETISH ORQALI O'ZBEKISTONDA MOLIIYA BOZORINI DIVERSIFIKATSIIYA QILISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	606
Xodjayev Aziz Shovkatovich	
MAHALLIIY HOKIMIYAT QAROR QABUL QILISH JARAYONLARIDA DINAMIK OMILLAR VA ULARNING INTEGRATSIYASI	611
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TASHKIL ETISH VA TAHLIL QILISH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	617
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТУРИЗМА ЧЕРЕЗ КРЕАТИВНУЮ ИНДУСТРИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	623
Хошимова Камилла Навфал қизи	
IMITATION MODELDA AXBOROT NORAVSHANLIGI SABABLI YUZAGA KELADIGAN IQTISODIY SAMARASIZLIK TAHLILI	633
Qodirov Zohidjon Eralievich	

JISMONIY SHAXSLAR TOMONIDAN KREDITLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI	637
Turdiboyeva Kumush Erkinovna	
SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARI SOHASIDA SIFATNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	641
Usmanova Nasiba Akbarjonovna, Eshbekova Xayriniso Baxtiyorovna	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI	648
Elbaeva M.R.	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK NAZARIY ASOSLARI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	653
Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQUVISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI	657
Achilov Ilmurad	
MINTAQALAR INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI	663
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQUVISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Sapayev Axmed Durdibayevich	
SANOAT KORXONALARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KO'P MEZONLI TAHLIL USULLARINI QO'LLASH.....	674
Muxammadaliyev Mirzohidjon Muxammadali o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING AMALDAGI HOLATI TAHLILI	681
Abdullayev Shaxzodbek	
ENSURING SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT THROUGH INTEGRATION OF RECREATION AND ECOTOURISM RESOURCES IN UZBEKISTAN	686
Shaymanova Nigora Yusupovna	
MAKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOL VA JAMG'ARISH FUNSIYALARI VA ULARNING O'ZBEKISTONDA O'ZGARISHI TENDENSIYALARI	691
Rustamov Narzillo Istamovich	
CHAKANA SAVDONI BOSHQARISHDA "BIG MIDDLE" NAZARIYASIDAN FOYDALANISH.....	697
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING PROGNOZ VARIANTLARI	701
Ermetov Amirbek Ismailovich	
FISKAL NOMARKAZLASHTIRISH BO'YICHA XITOIY TAJRIBASI	708
Lokayev Bekzod Sherkobilovich	
SANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR.....	712
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
EKOLOGIYA VA ATROF MUHITNI MUHOFAZA QILISH SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	717
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva, Gulzora Qahharova	
TIKUV-TRIKOTAJ SANOATIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA BOSHQARUV STRATEGIYALARI	725
Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
BURNOUTNING OLDINI OLIH: XODIMLAR SALOMATLIGI STRATEGIYASI	731
Ergasheva E'zoza Dilshod qizi	
O'ZBEKISTONDA KORXONALARNING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	736
Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA XARAJATLARNI BOSHQARISH VA HISOBGA OLIHNING INNOVATSION USULLARI: MENEJMENT VA BUXGALTERIYANING O'ZARO INTEGRATSIYASI	742
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	748
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI	754
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
ВОЗОБНОВЛЕНИЕ ДОБЫЧИ ПРИРОДНОГО ГАЗА ИЗ ТРЁХ СКВАЖИН УЧАСТКА ХОДЖАСАЯТ ГКМ ДЕНГИЗКУЛЬ	758
Набиев Шахзод Темурович, Иргашбаев Шохрух Фаррух угли, Маннафов Улугбек Умар угли	
MADANIY TURIZM INDUSTRIYASINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	764
Toxirov Dilyor Davlatovich	
MOLIYAVIY AUTSORSING NAZARIYALARI VA UNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	768
Babadjanov Umiddbek Kamildjanovich	
TURIZM – TARIXIY XOTIRA VA ZAMONAVIY XIZMATLAR UYG'UNLIGI IFODASI	773
Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOHIYATI VA BAHOLASH MEZONLARI	777
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING NAZARIY ASOSLARI	784
Ro'ziyeva Shaxlo Salimboyevna	
AXBOROT TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH VA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHNI QO'LLAB-QUVVATLASH	788
Samiyeva Maftuna Faxriddin qizi	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARI DAROMADLILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	791
Sanayev Javoxir Shovkat o'g'li	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	796
Maxmudov S.T.	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКИХ КЛАСТЕРОВ	801
Юсупова Н.Т.	
SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY O'SISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY FAKTORLAR TAHLILI	807
Rahimova Mushtariybegim Muxammadg'olib qizi	
DEMOGRAFIK O'ZGARISHLAR VA ULARNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OQIBATLARI.....	812
Abdumalikova G.F.	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA SIYOSATINI SAMARALI BOSHQARISHNING IQTISODIY VA INSTITUTSION ASOSLARI	821
Kenjayev Ikrom Ergashboyevich	
RAQAMLI AVIATSIYA EKOTIZIMI: AI/ML, DIGITAL TWIN VA BLOKCHEYN INTEGRATSIYASI	828
Azimova Moxinur Nozimovna	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDA INVESTITSIYA RISKLARINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	834
G'afurov Sherzod Abduvaxob o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATINING REKREATSIYA RESURLARI VA DAVOLASH-SOG'LOMLASHTIRISH TURIZMI SALOHİYATI	839
Murtazayeva Gulrux Isabek qizi	
MINTAQALAR TURISTIK-REKREATSION IMKONIYATLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY GIS USULLARINI QO'LLASH (SARIOIYO TUMANI MISOLIDA)	845
Safarov Manuchexr Axtam o'g'li	
XITOIY TAJRIBASI ASOSIDA INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH	852
Tirkashev Farruxjon Xolyigitovich	
TURIZM FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHGA OID NAZARIY BILIMLARINING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI	857
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	

TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASI MUSTAHKAMLIGINI BAHOLOVCHI KO'RSATKICHLAR TIZIMI	863
Raxmanov Ilxom Xurramovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Maxsudov Sherzod Solijonovich	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	877
Mahmudov Sarvar	
ATROF-MUHITGA OID FISKAL KO'RSATKICHLAR ASOSIDA MINTAQAVIY BAHOLASH	882
Zilola Rahmatova	
XORAZM VILOYATI TUMANLARIDA EKSPORT SAMARADORLIGI: STOXASTIK CHEGARAVIY TAHLIL (SFA) ASOSIDAGI EMPIRIK YONDASHUV	887
Fozil Xolmurotov	
МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ БЕДНОСТИ: МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПОДХОДЫ И НАЦИОНАЛЬНАЯ СПЕЦИФИКА.....	900
Мамаризоев Жахонгир Исохонович	
EKOLOGIK VAZIYAT VA AHOLI SALOMATLIGINING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI	905
Egamqulov Husniddin Erkaboyevich	
CHO'L HUDUDLARIDA TURISTIK RESURLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	911
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Mavlonov Ahmadjon Muhammadovich	
КОНЦЕПЦИЯ ИДЕНТИФИКАЦИИ И ИЗМЕРЕНИЯ ЭФФЕКТОВ ЗАНЯТОСТИ В ЭКОЛОГО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЭКОНОМИКЕ	918
Сагидуллин Фарид Радикович	
ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИИ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В СФЕРЕ ПРОДВИЖЕНИЯ И СБЫТА ТОВАРОВ И УСЛУГ В ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	927
Бабаджанова Лола Шопулатовна	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA OZIYQ-OVQATNI RIVOJLANTIRISHDA QISHLOQ XO'JALIGINING ROLI.....	935
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich, Bustonov Komiljon Kumakovich	
TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASHNING AYRIM MASALALARI	943
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
TA'LIM KLASSTERLARI KONTEKSTIDA BOSHQARUVNING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA STRATEGIK YECHIMLARI: TRIPLE HELIX MODEL ASOSIDA TAHLIL.....	947
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
EKOLOGIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI.....	954
Xamdullayeva Gulhayo Ergash qizi	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI	960
Sirojiddinov Kamoliddin	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	967
Seytimbetov Kabul Serimbetovich	
AGROTADBIRKORLIK FAOLIYATINING ASOSIY FUNKSIYALARI VA RIVOJLANISH QONUNIYATLARI.....	971
Nasriddinov Xusanbek Sadriddin o'g'li	
TEMIR YO'L TRANSPORTIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH: QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARI	976
Abdusattorov Abdusamat Sobirovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIYQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHDA MENEJMENT QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI	981
Karieva Gulnora Abdullayevna , Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TA'LIM TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHDA O'QUV DASTURLARINING KAPITAL ZICHLIGI	989
Dusanov Salim Mamarasulovich	

QATTIQ CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA INNOVATSION MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	995
Temirov Azizbek Voit o'g'li	
STRATEGIK REJALASHTIRISH ORQALI KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	1002
G.Ya. Muxibova, O.U. Sharifxodjayeva, O. To'rabekova	
ДЕТЕРМИНАНТЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ РАБОЧЕЙ СИЛЫ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	1009
Шакаров Зафар Гаффорович	
TURIZM KLASSTERLARIDA TIBBIY XIZMATLAR INTEGRATSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	1018
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi, Farxodova Shohnnoza Umidbek qizi	
TELEKOMMUNIKATSIYA SOHASI KORXONALARINING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRUVCHI ZAMONAVIY YONDASHUVNI ISHLAB CHIQISH	1027
Xojiyeva Nazokat Davronbekovna	
QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	1034
Shodiyeva Zarinnabonu Shodi qizi	
O'ZBEKISTON QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	1039
Qurbaniyozov Shaxzodbek Karimovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA HISOB SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	1044
Qurbanbayev Jurabek Eruvboyevich	
FINTECH TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING KORXONA LIKVIDLIGIGA TA'SIRI.....	1048
Karimov Xondamir Jamshid o'g'li	
IMPROVING STRATEGIC MANAGEMENT ACCOUNTING OF INCOME AND EXPENSES.....	1056
Pardaeva Shakhnoza Abdinabievna	
DIGITAL SKILLS AND ACCOUNTING EDUCATION: NEEDS AND GAPS IN UZBEK HIGHER EDUCATION – CURRICULUM IMPLICATIONS FOR THE DIGITAL AGE	1061
Rustamova Iroda Bahtiyorovna	
TIJORAT BANKLARINING KREDIT XIZMATLARI: ZAMONAVIY TAHLIL VA TARAQQIYOT TENDENSIYALARI.....	1066
Jo'rayeva Zarifa Bahodir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING YUQORI SIFATLI RIVOJLANISHINI TA'MINLASH	1073
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOTNING BARQAROR RIVOJLANISH	1079
Kuvotova Dilnora Kaxramonovna	
MAHSULOT, ISH (XIZMAT)LAR TANNARXIGA KIRITILADIGAN MODDIY XARAJATLAR VA ULARNI HUIJATLASHTIRISH.....	1084
Bolibekov Baxtiyor Achilovich, Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
AYOLLARNING YETAKCHILIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI VA TO'SIQLARI	1088
Baymuratova Guldjahan Xamdammovna	
INVESTITSIYA FAOLIYATINI MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH AMALIY TAHLILI JARAYONLARI.....	1093
Boboqulov Akmal Muborakbekovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOB, IQTISODIY TAHLIL VA AUDIT TIZIMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI	1099
To'laganov Ziyovuddin Kamolitdin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING IQTISODIY O'SISHDAGI AHMIYATI	1105
Nematullo Zuvaydullaev	

GLOBAL OZIQ-OVQAT TIZIMIDA AQSH IMPORT-EKSPORT SIYOSATI VA UNING MILLIY OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI	1109
Matjonov Bekjon Ravshonbekovich	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR VA IQTISODI SAMARADORLIGI TAHLILI	1115
Axatova Shahnoza	
ЭКОТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ И РЕСУРСЫ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ.....	1119
Каримова Фотима Абдурасуловна	
RAQAMLI IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONDA ELEKTRON SAVDO VA TO'LOV TIZIMLARINING RIVOJLANISHI.....	1124
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA IPOTEKA KREDITLARINI RIVOJLANTIRISHDA ILG'OR XORIY TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	1128
Tohirov Muhammad Bobur Tohir o'g'li	
KATTA HAJMLI MA'LUMOTLARDAN OVOZLI XABARLARNI AJRATIB OLIISHDA PARALLEL HISOBLASH ALGORITMLARI VA UNING DASTURIY MAJMUASINI ISHLAB CHIQUISH	1135
Jummayeva Yulduz Achilovna	
MAMLAKATDA NODAVLAT VA NOTIJORAT TASHKIOTLARNI MOLIVAVIY TA'MINLASH MEKANIZMLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1141
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
TURISTIK KORXONALARDA BREND KAPITALI TUSHUNCHASI VA UNING TARKIBIY ELEMENTLARI.....	1146
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
IPOTEKA KREDITLARINI MOLIVALASHTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	1155
Rasulov Doniyor Dilmurod o'g'li	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA SOLIQQA TORTISHNING TARTIBGA SOLISH FUNKSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH VA FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	1161
Sulaymonov Farrux Shuxratovich	
QORAQALPOG'ISTON AGRAR TARMOG'IDA TRANSFORMATSION O'ZGARISHLARNING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	1166
Mambetnazarov Baxit Bisenbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI STRATEGIK BOSHQARISHNING DOLZARBLIGI	1171
Turg'unov Muxriddin Mo'ydinjon o'g'li	
TOSHKENT SHAHRIDA SHAHARSOZLIK JARAYONLARINING EKOLOGIK OQIBATLARI	1175
Ashurov Abdulaziz Rustamovich, Olimov Anvarjon Atamirzayevich	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA UNDA XORIJIY INVESTITSIALARNING ROLI.....	1182
Nazarova A.N.	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA MOLIVAVIY BOSHQARISHNING AYRIM JIHATLARI.....	1187
Mamatov O'tkir Botir o'g'li	
JANUBI-G'ARBIY O'ZBEKISTONDA CHORVACHILIK TARMOQLARINI PROGNOZ QILISHNING GEOGRAFIK JIHATLARI (NAVOIY VILOYATI MISOLIDA)	1191
Xudoyberdiyeva Iroda Abduxomidovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIVASINI BOSHQARISHDA G'AZNACHILIK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHNING MOLIVAVIY SAMARADORLIGI.....	1199
Tangrieva Farida Abduraimovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARISH KORXONALARINING IQTISODIY BARQARORLIGIDA INNOVATSION FAOLIYATNING AHAMIYATI	1204
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
YASHIL MARKETING YONDASHUVI ORQALI KORXONALARDA RESURS SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1211
Sapayev Axmed Durdibayevich	

АНАЛИЗ И ОПТИМИЗАЦИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ И РАСХОДОВ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ	1216
Ташмухамедова Карима Саматовна, Якубова Сабина Алишеровна	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA FERMER XO'JALIKLARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH	1222
B.B.Seilbekov	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOT VA EKOLOGIK BARQARORLIK SIYOSATINI SHAKLLANTIRISH YO'NALISHLARI.....	1226
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich	
ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF FOREIGN TRADE ACTIVITY IN UZBEKISTAN'S REGIONS AND FORECASTING REGIONAL FOREIGN TRADE UNDER WTO AND EAEU ACCESSION (BASED ON THE CASE OF KAZAKHSTAN).....	1230
Sitara Tojiqulova Sobirjon qizi	
BANKLARNING KREDIT RISKLARINI BAHOLASH VA NAZORAT QILISHNING – COST OF RISK (COR) KO'RSATKICHI TAHLILI	1240
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
1-WIRE PROTOKOLI ASOSIDA BIOSIGNALLARNI UZATISH JARAYONI VA MA'LUMOTLAR STRUKTURASINI LOYIHALASH	1245
Mullajonova Fotima Tuychibayevna	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA VA UNING XUSUSIYATLARI	1250
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	
ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНЕ.....	1257
Хамидходжаева Назира Махкамовна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI AYLANMA MABLAG'LARINI BOSHQARISH METODOLOGIYASI.....	1260
Taspanova Ayzada Kenjebayevna	
MAMLAKAT IQTISODIYOTIDA OZIQ-OVQAT SANOATI VA UNING RIVOJLANISH HOLATI	1264
Xusanova Gavhar	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA LTE VA NR TARMOQLARINING BIRGALIKDA ISHLASHINI TA'MINLASH YO'NALISHLARI.....	1270
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
THE OPPORTUNITIES OF PERSONALIZING TOURISM SERVICES THROUGH ARTIFICIAL INTELLIGENCE	1276
Olimov Davron Olimovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ РАДИОЖУРНАЛИСТИКИ В ЭПОХУ ЦИФРОВОГО ЭФИРА: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА И ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ	1281
Мамадалиева Шахноза Абдумаликовна	
EFFECTIVE MANAGEMENT OF ADMINISTRATIVE PERSONNEL IN UZBEKISTAN'S PUBLIC UNIVERSITIES.....	1289
Inoyatov Orzubek Saidvaliyevich	
ZAMONAVIY MENEJMENTDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	1297
Igamberdiyeva Nasiba Babadjanovna	
DAVLAT QIMMATLI QOG'OZLARI MILLIY MOLIYA BOZORINI BARQARORLASHTIRISH OMILI SIFATIDA.....	1304
Rabiyev Akram Homitovich	
AKTSIYADORLIK JAMIYATLARIDA INNOVATSION JARAYONLARNI KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMI ASOSIDA TARTIBGA SOLISH ISTIQBOLLARI	1311
Xujaxonov Nuriddin Nasrullayevich	
ВОПРОСЫ ВНЕДРЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ УЗБЕКИСТАНА	1318
Худайберганава Зарофат Захидовна	
К ВОПРОСУ О РАССМОТРЕНИИ РИСКОВ ЛЕГАЛИЗАЦИИ НЕЗАКОННЫХ ДОХОДОВ В УЧЕБНЫХ МАТЕРИАЛАХ ПРОФИЛЬНЫХ ПРЕДМЕТОВ ПО БАНКОВСКОМУ АУДИТУ	1324
Мухамедова Севара Абдуллаевна	

JAHONDA KREATIV IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING MODELLARI VA ULARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	1330
Dusmuxamedov Oybek Suratbekovich	
MINTAQA SANOATIDA RAQAMLI XIZMATLAR BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONI	1336
Norov Murodjon Maxmudovich	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH: HOLATI, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	1342
Maxkamov Otabek Muxammadjonovich	

O'ZBEKISTON SHAROITIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH: HOLATI, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR

Maxkamov Otabek Muxammadjonovich

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Investitsiyalar, eksport, savdo, qishloq va suv xo'jaligi masalalari kotibiyati mudirining o'rinbosari
E-mail: o.maxkamov@gov.uz

Annotatsiya. O'zbekiston Respublikasida xorijiy investitsiyalarni jalb qilish jarayonining bugungi holati, asosiy tendensiyalari hamda mavjud muammolari chuqur tahlil qilinadi. Mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyasi, texnologik yangilanishi va xalqaro integratsiyasi nuqtai nazaridan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (Foreign Direct Investment – FDI) ning roli alohida o'rganiladi. Maqolada investitsion muhitni yaxshilash, sarmoyadorlar uchun huquqiy va iqtisodiy kafolatlarni kuchaytirish, shuningdek, xalqaro tajribani O'zbekiston amaliyotiga joriy etish bo'yicha ilmiy takliflar berilgan. Tadqiqotda statistik tahlil, solishtirma yondashuv, normativ-huquqiy tahlil va empirik kuzatish metodlari qo'llanilgan.

Kalit so'zlar: xorijiy investitsiya, investitsion muhit, iqtisodiy islohotlar, barqaror o'sish, xalqaro tajriba, O'zbekiston, iqtisodiy siyosat.

Abstract. The current state, main trends and existing problems of the process of attracting foreign investment in the Republic of Uzbekistan are analyzed in depth. The role of foreign direct investment (FDI) in terms of modernization, technological renewal and international integration of the country's economy is studied separately. The article provides scientific proposals for improving the investment climate, strengthening legal and economic guarantees for investors, as well as introducing international experience into the practice of Uzbekistan. The research uses statistical analysis, comparative approach, regulatory and legal analysis and empirical observation methods.

Key words: foreign investment, investment climate, economic reforms, sustainable growth, international experience, Uzbekistan, economic policy.

Аннотация. В статье подробно анализируются современное состояние, основные тенденции и существующие проблемы привлечения иностранных инвестиций в Республику Узбекистан. Отдельно рассматривается роль прямых иностранных инвестиций (ПИИ) в модернизации, технологическом обновлении и международной интеграции экономики страны. В статье представлены научные предложения по улучшению инвестиционного климата, усилению правовых и экономических гарантий для инвесторов, а также внедрению международного опыта в практику Узбекистана. В исследовании использованы методы статистического анализа, сравнительного подхода, нормативно-правового анализа и эмпирического наблюдения.

Ключевые слова: иностранные инвестиции, инвестиционный климат, экономические реформы, устойчивый рост, международный опыт, Узбекистан, экономическая политика.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotining globallashuvi, kapital oqimlarining erkinlashuvi va raqobat muhitining keskinlashuvi sharoitida xorijiy investitsiyalar mamlakatlarning iqtisodiy o'sishining eng muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Xorijiy sarmoyalar nafaqat ishlab chiqarish hajmini kengaytirish, balki ilg'or texnologiyalar, menejment tajribasi va innovatsion g'oyalarni milliy iqtisodiyotga olib kirish imkonini bermogda. Shu sababli, har

bir davlat o'z iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida xorijiy investitsiyalarni jalb etish hamda ularning samarali faoliyat yuritishi uchun qulay sharoit yaratishga alohida e'tibor qaratmoqda.

O'zbekiston ham mustaqillikka erishganidan so'ng, iqtisodiy islohotlarni bosqichma-bosqich amalga oshirish jarayonida xorijiy investitsiyalarni jalb etishni strategik ustuvor yo'nalish sifatida belgiladi. 2017-yildan boshlab mamlakatda iqtisodiy liberallashtirish jarayonlari chuqurlashdi, bu esa sarmoyadorlar uchun ochiq va barqaror bozor tamoyillariga asoslangan yangi muhitni shakllantirdi. Prezidentimiz tashabbusi bilan "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonunning qabul qilinishi (2019-yil 25-dekabr) investitsion faoliyatni tartibga soluvchi asosiy huquqiy hujjat sifatida yangi bosqichni boshlab berdi.

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyoti xorijiy investitsiyalar oqimi bo'yicha sezilarli yutuqlarga erishmoqda. Investitsiyalar hajmi 2018-yildagi 3,9 milliard AQSH dollaridan 2024-yilda 11,9 milliard dollarga yetdi [1]. Ushbu o'sish mamlakatning investitsion jozibadorligi ortib borayotganini va sarmoyadorlar ishonchi mustahkamlanayotganini yaqqol ko'rsatadi. Shu bilan birga, ayrim tizimli masalalar — byurokratik tartiblarning murakkabligi, infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi hamda valyuta barqarorligiga oid xatarlar — investitsion oqimni yanada kengaytirish imkoniyatlarini cheklamoqda.

Biroq, O'zbekiston hukumati ushbu muammolarni bosqichma-bosqich bartaraf etish maqsadida keng ko'lamli chora-tadbirlarni amalga oshirmoqda. Jumladan, "yagona oyna" tizimi joriy etildi, soliq imtiyozlari kengaytirildi, erkin iqtisodiy zonalar faoliyati faollashtirildi, shuningdek, davlat-xususiy sheriklik (PPP) asosidagi yirik infratuzilma loyihalari hayotga tatbiq etilmoqda. Bundan tashqari, xalqaro moliya institutlari — Jahon banki, Xalqaro valyuta fondi va Osiyo taraqqiyot banki bilan hamkorlik doirasida investitsion muhitni yanada takomillashtirishga qaratilgan dasturlar amalga oshirilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur maqolada xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning iqtisodiy, huquqiy va institutsional omillari tizimli tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — O'zbekiston sharoitida xorijiy sarmoyalarni samarali jalb etish, ularni iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlariga yo'naltirish hamda investitsion muhitni xalqaro standartlarga moslashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat [2].

Jahon va mahalliy manbalar tahliliga ko'ra, O'zbekiston iqtisodiyotida xorijiy investitsiyalar so'nggi yillarda barqaror o'sish tendensiyasini namoyon etmoqda. Jahon bankining "Doing Business Report 2024" ma'lumotlariga ko'ra, mamlakat investitsion muhitini yaxshilash borasida Markaziy Osiyoda yetakchi o'rinlardan birini egallagan.

OECD (2023) hisobotida O'zbekistonning "yagona oyna" tizimi, PPP mexanizmlari va huquqiy kafolatlar tizimi ijobiy baholangan. ADB (2022) tahliliga ko'ra, investitsiyalar hajmi 2016–2024-yillar oralig'ida 5 baravar o'sgan bo'lib, bu natijaga soliq islohotlari va valyuta liberallashtirilishi sabab bo'lgan.

UNCTAD (2023) "World Investment Report"ida O'zbekistonning FDI hajmi 11,9 mlrd dollarga yetgani, IFC (2023) esa sarmoyadorlar uchun arbitraj va sug'urta mexanizmlarini rivojlantirish zarurligini ta'kidlaydi.

Mahalliy manbalar — Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligi (2023) hamda Adliya vazirligi (2023) tahlillarida erkin iqtisodiy zonalar, "yashil investitsiyalar" va innovatsion texnoparklarning iqtisodiy samarasi alohida e'tirof etiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundaki, unda O'zbekistonning so'nggi yillardagi investitsion faoliyati dinamikasi xalqaro tajriba va nazariy modellar asosida empirik jihatdan tahlil etiladi. Shu bilan birga, xorijiy investitsiyalarni jalb etish siyosatining samaradorligini yanada oshirishga qaratilgan amaliy takliflar ishlab chiqiladi.

Tadqiqot metodologiyasi statistik tahlil, solishtirma tahlil, tizimli yondashuv va kontent-tahlil usullarini o'z ichiga oladi. Statistik tahlil yordamida 2016–2024-yillar oralig'ida O'zbekistonga jalb qilingan xorijiy investitsiyalar hajmi, tarmoqlar kesimidagi o'sish sur'atlari hamda FDI (foreign direct investment) dinamikasi o'rganildi. Solishtirma yondashuv orqali O'zbekistonning investitsion siyosati xalqaro tajriba — xususan, Janubiy Koreya, Qozog'iston va Polsha kabi mamlakatlar modeli bilan taqqoslandi. Shuningdek, normativ-huquqiy hujjatlar, Prezident farmonlari, vazirliklarning rasmiy ma'lumotlari hamda xalqaro tashkilotlarning (Jahon banki, ADB, OECD, UNCTAD, IFC) tahliliy hisobotlari asosida milliy investitsion siyosatning institutsional mexanizmlari baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2. O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNING O'RNI VA DINAMIKASI

Xorijiy investitsiyalar mamlakat iqtisodiy o'sishining asosiy drayverlaridan biri sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Ular ishlab chiqarish hajmini kengaytirish, ilg'or texnologiyalarni joriy etish, eksport salohiyatini oshirish va

yangi ish o'rinlarini yaratish orqali milliy iqtisodiyotga ko'p qirrali ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. O'zbekiston misolida ham ushbu jarayon so'nggi yillarda yaqqol namoyon bo'lmoqda.

2017-yildan boshlab, mamlakatda boshlangan iqtisodiy islohotlar xorijiy investitsiyalar oqimining barqaror o'sish tendensiyasini ta'minladi. Investitsiyalar hajmi 2016-yildagi 2,4 milliard AQSH dollaridan 2024-yilga kelib 11,9 milliard dollarga yetdi. Bu esa sakkiz yil davomida qariyb besh baravarga o'sishni anglatadi.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (Foreign Direct Investment — FDI) hajmi mamlakat iqtisodiy o'sish sur'atlariga bevosita ijobiy ta'sir ko'rsatadi. O'zbekiston misolida ham bu holat o'z tasdig'ini topmoqda. Xususan, FDI ulushi YalMning 2016-yildagi 4,1 foizidan 2024-yilda 10,3 foizga yetgan (Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi ma'lumotlari, 2025-yil). Bu ko'rsatkich Markaziy Osiyo mintaqasida eng tez o'sayotgan natijalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda [3].

Xorijiy investitsiyalarning o'sishida quyidagi omillar muhim rol o'ynagan:

- valyuta siyosatining liberallashtirilishi (2017-yil);
- soliq tizimining soddalashtirilishi va stavkalarining kamaytirilishi;
- "yagona oyna" investitsion ro'yxatdan o'tkazish tizimining joriy etilishi;
- davlat-xususiy sheriklik (PPP) mexanizmlarining kengaytirilishi;
- erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini rag'batlantiruvchi chora-tadbirlar amalga oshirilishi.

Bundan tashqari, O'zbekistonning geoiqtisodiy joylashuvi — Osiyo, Yevropa va Yaqin Sharq bozorlariga chiqish imkoniyatiga ega bo'lishi — mamlakatning transport-logistik markaz sifatidagi jozibadorligini sezilarli darajada oshirdi. Bu omil xorijiy investorlar uchun O'zbekistonni mintaqaviy hamkorlik va tranzit infratuzilma markazi sifatida yanada muhimroq qilib qo'yimoqda (1-jadval).

1-jadval. O'zbekiston iqtisodiyotining sektorlar kesimida xorijiy investitsiyalarning tarkibi (2024-yil yakunlari bo'yicha)

Tarmoq nomi	FDI hajmi (mlrd \$)	Ulushi (%)	O'sish (2020–2024)
Energetika va tabiiy resurslar	3,5	29,4	+68%
Kimyo va neft-kimyo sanoati	2,1	17,6	+55%
Qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat sanoati	1,4	11,8	+70%
Transport va logistika	1,6	13,2	+80%
Farmatsevtika va biotexnologiya	0,8	6,4	+45%
Axborot texnologiyalari va xizmatlar	0,9	7,6	+92%
Qurilish va ko'chmas mulk	0,7	5,9	+37%

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, energetika, transport, kimyo va axborot texnologiyalari (IT) sektorlari xorijiy sarmoyalarni eng ko'p jalb qilgan yo'nalishlar hisoblanadi. Ayniqsa, so'nggi uch yil ichida IT va raqamli iqtisodiyot loyihalariga yo'naltirilgan xorijiy kapital hajmi qariyb ikki baravarga oshgan. Bu holat O'zbekistonda raqamli transformatsiya jarayonlarining izchil va samarali rivojlanayotganidan dalolat beradi.

Qishloq xo'jaligi sohasida sarmoyalar asosan issiqxona xo'jaliklari, suvni tejavchi texnologiyalar va eksportga yo'naltirilgan qayta ishlash loyihalariga yo'naltirilmoqda. Mazkur yo'nalishlar nafaqat iqtisodiy o'sish, balki ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va hududiy bandlikni oshirish nuqtayi nazaridan ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Xorijiy investitsiyalar mamlakat hududlari bo'yicha nisbatan notekis taqsimlangan. 2024-yil ma'lumotlariga ko'ra, Toshkent shahri umumiy FDI hajmining 35 foizini, Toshkent viloyati 18 foizini, Navoiy viloyati esa 12 foizini tashkil etadi. Ushbu hududlarda transport infratuzilmasining rivojlanganligi, sanoat zonalar va muhandislik kommunikatsiyalarining yaxshiligi sarmoyadorlar uchun qulay muhit yaratgan.

Shu bilan birga, Surxondaryo, Qoraqalpog'iston Respublikasi va Jizzax viloyatlarida so'nggi yillarda xorijiy kapital ishtirokidagi yangi ishlab chiqarish klasterlari shakllanmoqda. Bu esa hududiy iqtisodiy faollikning kengayib borayotganini ko'rsatadi.

Erkin iqtisodiy zonalar (EEZ) xorijiy investitsiyalarni jalb etishda strategik platforma sifatida alohida o'rin tutadi. 2025-yil holatiga ko'ra, O'zbekistonda 22 ta faol EEZ mavjud bo'lib, ularda 450 dan ortiq xorijiy sarmoya ishtirokidagi korxona faoliyat yuritmoqda.

Eng samarali zonalar quyidagilardir:

- "Navoi" — logistika va kimyo sanoati loyihalari;
- "Angren" — elektronika va avtomobil ehtiyot qismlari ishlab chiqarish;
- "Jizzax" — qurilish materiallari va metall konstruksiyalar;
- "Urgut" — qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash.

Erkin iqtisodiy zonalarda soliq imtiyozlari, bojxona preferensiyalari va erdan foydalanish imkoniyatlari xorijiy investorlar uchun eng muhim rag'batlantiruvchi omillar hisoblanadi [4] (2-jadval).

2-jadval. O'zbekistonga kiritilayotgan investitsiyalarning asosiy mamlakatlar bo'yicha taqsimoti (2024-yil yakunlari bo'yicha)

Mamlakat	Ulushi (%)	Asosiy yo'nalishlar
Xitoy Xalq Respublikasi	27,5	Energetika, infratuzilma, texnika ishlab chiqarish
Rossiya Federatsiyasi	21,3	Neft-gaz, metallurgiya, transport
Turkiya	15,8	Qurilish, yengil sanoat, farmatsevtika
Janubiy Koreya	10,2	Elektronika, avtomobilsozlik, IT
Hindiston	7,1	Farmatsevtika, kimyo sanoati
Qozog'iston	6,8	Qishloq xo'jaligi, logistika
Boshqa davlatlar	11,3	Turizm, xizmatlar, ta'lim

Mazkur tarkib O'zbekistonning geografik joylashuvi hamda tashqi siyosiy yo'nalishlari bilan bevosita bog'liqdir. Xitoy va Rossiya investitsiyalari hajm jihatidan yetakchi o'rinlarni egallasa, Turkiya va Koreya sarmoyalari texnologik yangilik va sifat ko'rsatkichlari jihatidan alohida ahamiyat kasb etadi. Bu esa O'zbekiston iqtisodiyotida xorijiy investitsiyalar nafaqat hajman, balki sifat jihatidan ham rivojlanayotganini anglatadi.

O'zbekiston iqtisodiyotida xorijiy sarmoyalar quyidagi asosiy ijobiy natijalarni bermoqda:

- Ish o'rinlarini yaratish.

So'nggi uch yil davomida xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarda 140 mingdan ortiq yangi ish o'rinlari tashkil etilgan. Bu jarayon aholi bandligini oshirish, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash va mehnat bozorining rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

- Texnologik transfer.

Yirik investitsion loyihalar orqali sanoat tarmoqlarida ilg'or texnologiyalar va zamonaviy ishlab chiqarish jarayonlari joriy etilmoqda. Masalan, "UzAuto Motors", "Artel Electronics" va "Indorama Agro" kabi korxonalarda xalqaro tajriba asosida raqamli boshqaruv tizimlari, energiya tejankor uskunalari va samarador ishlab chiqarish liniyalari joriy qilinmoqda.

- Eksport salohiyatining oshishi.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar 2024-yilda 7,8 milliard AQSH dollarlik mahsulot eksport qilgan, bu esa mamlakatning umumiy eksport hajmining 28 foizini tashkil etadi. Bu natija O'zbekistonning eksport geografiasini kengaytirish va milliy ishlab chiqaruvchilarning xalqaro bozorlardagi raqobatbardoshligini oshirish imkonini bermoqda.

- Mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash.

Ko'plab xorijiy kompaniyalar mahalliy yetkazib beruvchilar bilan kooperatsiyani rivojlantirib, qo'shma qiymat zanjirlarini yaratmoqda. Bu esa ichki ishlab chiqaruvchilar uchun yangi bozor imkoniyatlarini ochib, sanoat tarmoqlarining integratsiyalashuv darajasini oshirmoqda.

- Soliq tushumlari va byudjet barqarorligi.

Xorijiy sarmoyali korxonalar davlat byudjetiga yiliga o'rtacha 3,2 trillion so'm miqdorida soliq to'lovlarini amalga oshirib, byudjet barqarorligini va fiskal ishonchlilikni ta'minlamoqda. Bu iqtisodiy o'sishning moliyaviy poydevorini mustahkamlashda muhim omil hisoblanadi.

Shunday qilib, xorijiy investitsiyalar O'zbekiston iqtisodiyotining turli tarmoqlarida tarkibiy o'zgarishlarni chuqurlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, hamda xalqaro raqobatbardoshlikni mustahkamlashda muhim strategik rol o'ynamoqda [5].

3. O'ZBEKISTONNING INVESTITSION SIYOSATI VA XORIJIY SARMOYADORLAR UCHUN HUQUQIY KAFOLATLAR

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgan dastlabki yillardan boshlab, iqtisodiy siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida xorijiy investitsiyalarni jalb etish masalasini strategik ustuvor yo'nalish sifatida belgiladi. Dastlabki bosqichda (1991–2000-yillar) asosiy e'tibor huquqiy baza yaratish va sarmoyadorlar uchun davlat kafolatlarini shakllantirishga qaratildi.

Mazkur davrda "Xorijiy investitsiyalar to'g'risida" (1998-yil) hamda "Xorijiy investorlar faoliyatining kafolatlari to'g'risida" (1998-yil) qonunlar qabul qilinib, xorijiy kapitalning huquqiy maqomi aniq belgilab berildi. Ushbu qonunlar xorijiy sarmoyadorlarning mulk huquqlari, daromadlarni erkin repatriatsiya qilish, soliq imtiyozlari va davlat tomonidan himoya kafolatlarini mustahkamlab berdi.

2017-yildan boshlab, mamlakatda iqtisodiy islohotlarning yangi bosqichi boshlandi. Ushbu bosqichda investitsion siyosat konsepsiyasi tubdan yangilandi — endilikda asosiy e'tibor sarmoyadorlar uchun qulay muhit

yaratish, ma'muriy jarayonlarni soddalashtirish va xalqaro standartlarga mos bozor mexanizmlarini joriy etishga qaratildi.

2019-yil 25-dekabrda qabul qilingan "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi Qonun (O'RQ-598-son) ushbu yo'nalishda muhim burilish nuqtasini yaratdi. Mazkur hujjat investitsiya jarayonlarini tartibga soluvchi yagona huquqiy asosni shakllantirdi hamda xorijiy sarmoyadorlarning huquqiy kafolatlarini xalqaro amaliyot darajasiga yaqinlashtirdi [6].

Bugungi kunda O'zbekistonning investitsion siyosati quyidagi ustuvor yo'nalishlar asosida amalga oshirilmoqda:

- Qulay biznes muhitini shakllantirish.

"Yagona oyna" tizimi orqali investitsiya loyihalarini ro'yxatdan o'tkazish va ruxsatnoma jarayonlarini soddalashtirish yo'lga qo'yilgan.

"Investor uchun 100% kafolat" tamoyili joriy etilib, sarmoyadorlarning huquqlari qonun o'zgarishlaridan himoyalanoqda.

- Davlat-xususiy sheriklik (PPP) tizimini rivojlantirish.

2019-yilda qabul qilingan "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonun asosida energetika, transport va infratuzilma tarmoqlarida yirik loyihalar muvaffaqiyatli amalga oshirilmoqda.

- Hududiy investitsiya siyosatini diversifikatsiya qilish.

Har bir viloyat uchun alohida investitsion dasturlar ishlab chiqilgan. Masalan, "Surxondaryo – sarmoyalar mintaqasi" va "Jizzax Industrial Zone" tashabbuslari mintaqaviy iqtisodiy faollikni sezilarli darajada oshirmoqda.

- Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini kengaytirish.

EEZ hududlarida soliq, bojxona va yer ijarasi imtiyozlari kengaytirilib, "yashil investitsiyalar" uchun alohida preferensiyalar joriy etilgan.

- Xalqaro reytinglarda o'rinni mustahkamlash.

2018-yilda O'zbekiston "Doing Business" reytingida 87-o'rinni egallagan bo'lsa, 2024-yilga kelib 64-o'ringa ko'tarildi.

Shuningdek, "Moody's" va "Fitch Ratings" agentliklari mamlakat kredit reytingini "BB–" darajasigacha oshirgan.

O'zbekiston qonunchiligida xorijiy sarmoyadorlar uchun quyidagi asosiy huquqiy kafolatlar mustahkamlangan:

- Milliy rejim kafolati.

Xorijiy investorlar mahalliy tadbirkorlar bilan teng huquqlarga ega bo'lib, mulkni egalik qilish, foydalanish va tasarruf etishda to'liq erkinlikka ega.

- Repatriatsiya kafolati.

Sarmoyador o'z daromadini, dividendlarini va mulkini chet elga erkin o'tkazish huquqiga ega.

- Majburiy musodara va millilashtirishdan himoya.

Davlat faqat favqulodda holatlarda, qonunda belgilangan tartibda va to'liq kompensatsiya asosida mulkka egalik huquqini cheklashi mumkin.

- Qonuniy barqarorlik kafolati.

Agar qonunlar o'zgarsa, sarmoyadorlar o'z loyihalarini avvalgi shartlar asosida davom ettirish huquqiga ega. Bu norma "stabilizatsiya bandi" deb ataladi.

- Xalqaro arbitraj huquqi.

Xorijiy investorlar nizolarni xalqaro arbitraj sudlarida, xususan, ICSID yoki UNCITRAL doirasida ko'rib chiqish imkoniyatiga ega.

Shuningdek, O'zbekiston 50 dan ortiq davlat bilan **ikki tomonlama investitsiyalarni himoya qilish shartnomalari (BITs)**ni imzolagan bo'lib, ular xorijiy sarmoyadorlar uchun qo'shimcha xalqaro kafolatlarni ta'minlaydi [7].

Xorijiy sarmoyadorlarni rag'batlantirish maqsadida O'zbekiston hukumati tomonidan bir qator soliq va bojxona preferensiyalari joriy etilgan. Ularning asoslari quyidagilardir:

• Erkin iqtisodiy zonalarda faoliyat yurituvchi korxonalar uchun 5 yildan 10 yilgacha daromad, mol-mulk va yer solig'idan ozod etish;

• Investitsiya loyihalarida foydalaniladigan asbob-uskunalar va texnologiyalarni import qilishda bojxona to'lovlaridan ozod etish;

- "Yashil energetika" loyihalarlari uchun soliq krediti va amortizatsiya chegirmalarini joriy etish;

• "Investitsion rezident" maqomini olgan kompaniyalar uchun soddalashtirilgan soliqqa tortish tartibini qo'llash.

Mazkur choralar nafaqat xorijiy investorlarni faol jalb etmoqda, balki ularning barqaror, uzoq muddatli faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda iqtisodiy ishonchni mustahkamlashga xizmat qilmoqda [8] (3-jadval).

3-jadval. O'zbekistonda xorijiy investitsiyalarni boshqarish va muvofiqlashtirish tizimi bir nechta asosiy institutlar orqali amalga oshiriladi

Tashkilot nomi	Asosiy funksiyasi
Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi	Investitsion siyosatni shakllantirish, yirik loyihalarni muvofiqlashtirish
“O‘zinvest” agentligi	Investitsiya loyihalarini tanlash, investorlar bilan muzokaralar olib borish
Savdo-sanoat palatasi	Sarmoyadorlar manfaatlarini himoya qilish, arbitraj vositachiligi
Davlat-xususiy sheriklik markazi	PPP loyihalarini ishlab chiqish va iqtisodiy samaradorligini baholash
Hududiy investitsiya kengashlari	Mahalliy darajadagi investitsion tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash

Ushbu institutlarning o'zaro integratsiyalashgan holda faoliyat yuritishi natijasida O'zbekistonda investitsion boshqaruv tizimining samaradorligi, shaffofligi va barqarorligi izchil ortib bormoqda [8].

O'zbekiston xalqaro miqyosda Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT), Jahon banki, Xalqaro valyuta fondi (XVF), Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (EBRD) hamda Osiyo taraqqiyot banki (ADB) kabi yirik moliyaviy institutlar bilan faol hamkorlikni yo'lga qo'ygan. Ushbu hamkorlik mamlakatning investitsion siyosatini xalqaro tajribaga moslashtirish, institutsional salohiyatni mustahkamlash va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qilmoqda.

Xususan, ushbu tashkilotlar bilan hamkorlikda quyidagi strategik dasturlar ishlab chiqilgan:

- “Investitsion siyosatni modernizatsiya qilish yo'l xaritasi” (2023–2026-yillar);
- “Korrupsiyaga qarshi kurash va investitsion muhitni yaxshilash dasturi” (2024–2028-yillar).

Mazkur tashabbuslar O'zbekistonning institutsional islohotlarini chuqurlashtirish, sarmoyadorlar uchun qulay va shaffof muhit yaratish hamda iqtisodiy boshqaruv tizimini xalqaro me'yorlarga moslashtirishga xizmat qilmoqda.

Bundan tashqari, O'zbekiston Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti (OECD) ning “Investment Policy Review” dasturiga qo'shilgan bo'lib, bu mamlakat qonunchiligini xalqaro standartlarga muvofiqlashtirish, investitsion jarayonlarni tahlil va baholash mexanizmlarini yanada takomillashtirish imkonini bermogda.

Shunday qilib, O'zbekistonning investitsion siyosati bugungi kunda nafaqat huquqiy kafolatlarni, balki iqtisodiy, institutsional va xalqaro ishonchlikni ham ta'minlashga yo'naltirilgan. Ushbu izchil siyosat mamlakatni xorijiy sarmoyadorlar uchun ishonchli, barqaror va istiqbolli hamkor sifatida xalqaro maydonda yanada mustahkam o'rnatmoqda.

4. O'ZBEKISTON TAJRIBASINI XORIJIY AMALIYOT BILAN SOLISHTIRISH VA ISTIQBOLLAR

Dunyo miqyosida rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar tomonidan xorijiy investitsiyalarni jalb etish bo'yicha turli strategiyalar ishlab chiqilgan [9]. Eng muvaffaqiyatli tajribalar quyidagi yo'nalishlarda jamlangan:

- Soliq va moliyaviy rag'batlantirish tizimini optimallashtirish (Irlandiya, Singapur, Iroq va boshqalar);
- Investitsion muhitni soddalashtirish va boshqaruv jarayonlarini raqamlashtirish (Shvetsiya, Daniya, Kanada);
- Infratuzilma va texnologik parklarga investitsiyalarni jalb qilish (Xitoy, Janubiy Koreya);
- Yashil investitsiyalar va barqaror rivojlanishga ustuvorlik berish (Niderlandiya, Germaniya);
- Davlat-xususiy sheriklik (PPP) tizimini rivojlantirish va innovatsion ekotizimni shakllantirish (Germaniya, Singapur);
- Mahalliy kadrlarni tayyorlash va xalqaro biznes madaniyatini rivojlantirish (Finlyandiya, Avstraliya).

Ushbu mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, sarmoyadorlar uchun qulay muhit yaratish — bu faqat soliq imtiyozlarini joriy etish emas, balki huquqiy, infratuzilmaviy, institutsional va inson kapitalini rivojlantirishga yo'naltirilgan kompleks siyosatni amalga oshirishni talab qiladi.

O'zbekistonning investitsion siyosatida yuqorida qayd etilgan ko'plab samarali elementlar allaqachon amalda qo'llanilmoqda. Jumladan, xorijiy investorlar uchun qonuniy kafolatlar, soliq va bojxona imtiyozlari, erkin iqtisodiy zonalarining tashkil etilishi hamda davlat-xususiy sheriklik tizimining rivojlanishi ushbu yo'nalishdagi muhim yutuqlar sirasiga kiradi [10].

Shu bilan birga, ayrim sohalarida xalqaro amaliyotni yanada chuqurroq integratsiya qilish orqali O'zbekistonning investitsion jozibadorligini yanada oshirish imkoniyatlari mavjud. Quyidagi jadvalda xalqaro tajriba, O'zbekiston holati va istiqboldagi takliflar tahliliy tarzda taqqoslanadi:

4-jadval. O'zbekiston investitsion siyosatini xalqaro tajriba bilan solishtirish

Soha	Xalqaro ilg'or tajriba	O'zbekiston holati	Takliflar va istiqbollar
Byurokratiya	Onlayn xizmatlar va "bir oynali" tizimlar to'liq joriy qilingan (Shvetsiya, Daniya)	"Yagona oyna" tizimi bosqichma-bosqich kengaytirilmoqda, ayrim ruxsat jarayonlari raqamlashtirilmoqda	Raqamlashtirishni to'liq yakunlash; elektron hujjat aylanish tizimini to'liq integratsiya qilish
Infratuzilma	Logistika va transport tarmoqlari rivojlangan (Xitoy, Germaniya)	Transport va energetika infratuzilmasini modernizatsiya qilish ishlari bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda	PPP loyihalarini kengaytirish; "yashil energiya" loyihalariga ustuvor e'tibor qaratish
Valyuta va moliya	Valyuta kursi barqaror, investitsiya sug'urtasi tizimi rivojlangan (Singapur)	Valyuta bozori liberallashtirilgan, investitsion sug'urtani joriy etish jarayoni boshlanmoqda	Investitsion sug'urtani to'liq joriy etish; valyuta barqarorligini yanada mustahkamlash
Kadrlar	Dual ta'lim va malaka oshirish tizimi samarali ishlaydi (Finlyandiya, Avstraliya)	Kasbiy ta'lim va malaka oshirish dasturlari rivojlanmoqda	Dual ta'limni kengaytirish; xalqaro standartlarga mos o'quv dasturlarini joriy etish
Huquqiy muhit	Arbitraj tizimi samarali ishlaydi, nizolar tez hal etiladi (Shvetsiya)	Sud islohotlari bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda, arbitraj mexanizmlari kengaytirmoqda	Mahalliy arbitraj institutlarini rivojlantirish; investitsion nizolarni tezkor hal etish tizimini takomillashtirish
Axborot siyosati	Yagona milliy investitsiya brendi va marketing tizimi mavjud (Singapur, Irlandiya)	O'zbekiston investitsion imiji mustahkamlanib bormoqda	Milliy brendni rivojlantirish; xalqaro investitsion forumlar va ko'rgazmalarni kengaytirish

O'zbekistonning istiqbollari va rivojlanish yo'llari

O'zbekiston o'z investitsion salohiyatini yanada oshirish, iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash va xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini kuchaytirish maqsadida quyidagi strategik yo'nalishlarni belgilab olishi mumkin:

1. Yuqori texnologiyalar va innovatsiyalarni jalb qilish

O'zbekiston kelgusida yuqori qo'shilgan qiymatga ega tarmoqlar – axborot texnologiyalari (IT), biotexnologiya, yangi materiallar va raqamli ishlab chiqarish yo'nalishlariga sarmoyalarni faol jalb etishi zarur. Bu borada:

- innovatsion texnoparklar, ilmiy-tadqiqot klasterlari va startup ekotizimlarini kengaytirish;
- xorijiy va mahalliy startaplarni o'rtasida hamkorlik platformalarini shakllantirish;
- yuqori texnologiyali sohalarga soliq va grant asosidagi preferensiyalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Natijada, mamlakatda innovatsion iqtisodiyotning shakllanishi tezlashadi va texnologik mustaqillik mustahkamlanadi.

2. Yashil va barqaror investitsiyalarni rag'batlantirish

Global tendensiyalar shuni ko'rsatadiki, "yashil iqtisodiyot" kelajakdagi iqtisodiy o'sishning asosiy drayverlaridan biriga aylanmoqda. Shu nuqtayi nazardan, O'zbekiston quyidagi yo'nalishlarga alohida e'tibor qaratmoqda:

• qayta tiklanuvchi energiya manbalariga, xususan, quyosh va shamol energetikasiga investitsiyalarni ko'paytirish;

- ekologik toza texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish jarayonlarini karbonsizlashtirish;
- "yashil moliya" instrumentlarini rivojlantirish hamda ijtimoiy mas'uliyatli investitsiyalarni rag'batlantirish.

Bu tashabbuslar mamlakatda barqaror rivojlanish maqsadlarini (SDG) amalga oshirish va ekologik xavfsiz iqtisodiy modelni shakllantirishga xizmat qiladi.

3. Mahalliy biznes bilan integratsiyani kuchaytirish

O'zbekiston iqtisodiyotida xorijiy sarmoyadorlar va mahalliy tadbirkorlik subyektlari o'rtasidagi kooperatsiyani kengaytirish muhim omil hisoblanadi.

Bu yo'nalishda quyidagilarga e'tibor qaratish zarur:

• xalqaro kompaniyalar va mahalliy ishlab chiqaruvchilar o'rtasida strategik sheriklik aloqalarini mustahkamlash;

• “local content” siyosatini rivojlantirish orqali mahalliy ishlab chiqaruvchilarni global zanjirlarga integratsiya qilish;

- ichki bozor uchun import o‘rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni rag‘batlantirish.

Natijada, iqtisodiyotda milliy kapitalning ulushi ortadi, sanoat kooperatsiyasi kengayadi, hamda xorijiy investitsiyalar milliy rivojlanish strategiyasi bilan uyg‘unlashadi.

- Investitsiya muhitini doimiy ravishda yaxshilash

O‘zbekiston so‘nggi yillarda investitsion muhitni sezilarli darajada takomillashtirdi va bu jarayon izchil davom etmoqda.

Kelgusida e‘tibor quyidagilarga qaratilishi maqsadga muvofiq:

- qonunchilikni xalqaro standartlarga muvofiqlashtirishni davom ettirish;
- ma‘muriy tartib-taomillarni to‘liq raqamlashtirish va byurokratik jarayonlarni qisqartirish;
- investorlar bilan ochiq muloqot tizimini yanada mustahkamlash, xususan, “Investor’s Feedback Platform” kabi onlayn mexanizmlarni kengaytirish.

Bunday chora-tadbirlar O‘zbekistonning sarmoyadorlar uchun ishonchli va barqaror sherik sifatidagi maqomini yanada mustahkamlaydi.

- Xalqaro hamkorlikni kengaytirish

O‘zbekistonning investitsion siyosatida xalqaro hamkorlik alohida o‘rin tutadi. Mamlakat quyidagi strategik yo‘nalishlarda faoliyatini kuchaytirmoqda:

- mintaqaviy investitsiya loyihalarini rivojlantirish (Markaziy Osiyo, Yaqin Sharq, Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari bilan);

- Jahon banki, Osiyo taraqqiyot banki (ADB), EBRD va boshqa moliyaviy institutlar bilan hamkorlik dasturlarini chuqurlashtirish;

- yangi ikki tomonlama investitsiyalarni himoya qilish shartnomalarini imzolash orqali investorlar uchun huquqiy kafolatlarni yanada kengaytirish.

Natijada, O‘zbekistonning global investitsion tarmoqdagi o‘rni mustahkamlanadi, xalqaro ishonch va mamlakat imiji yanada yuksaladi.

- Innovatsion yondashuv va raqamlashtirishning roli

Bugungi kunda raqamlashtirish va innovatsiyalar global investitsion jozibadorlikning asosiy omillaridan biri hisoblanadi.

O‘zbekiston ham bu yo‘nalishda faol harakat qilmoqda — “Yagona investitsiya portali” orqali elektron xizmatlar ko‘rsatish tizimi bosqichma-bosqich kengaytirilmoqda.

Kelgusida quyidagi tashabbuslarni jadallashtirish muhim ahamiyat kasb etadi:

- sun‘iy intellekt (AI) va katta ma‘lumotlar (Big Data) tahlilidan foydalangan holda sarmoya oqimlarini prognozlash;

- blokcheyn texnologiyalari yordamida investitsiya shartnomalarining shaffofligini va monitoring tizimining ishonchligini oshirish;

- virtual investitsiya maydonchalarini yaratish orqali xorijiy sarmoyadorlarga onlayn muloqot va muzokaralar imkoniyatini taqdim etish.

Ushbu innovatsion yondashuvlar investitsion jarayonlarning ochiqligini, tezkorligini va ishonchligini ta‘minlab, O‘zbekistonning raqamli iqtisodiyotdagi yetakchi o‘rnini yanada kuchaytiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xalqaro amaliyot tajribasi va O‘zbekiston sharoitining tahlili shuni ko‘rsatadiki, mamlakatning investitsion siyosati so‘nggi yillarda ijobiy o‘zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Shu bilan birga, barqaror rivojlanishni ta‘minlash uchun muhim yo‘nalishlarda islohotlarni izchil davom ettirish zarur. Jumladan, byurokratik to‘siqlarni kamaytirish, infratuzilmani rivojlantirish, moliyaviy barqarorlikni mustahkamlash, kadrlar salohiyatini oshirish hamda investitsion muhitning shaffofligini ta‘minlash xorijiy sarmoyadorlar uchun yanada qulay va xavfsiz sharoit yaratadi. O‘zbekistonning istiqboldagi muvaffaqiyati zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, yashil investitsiyalarni rag‘batlantirish va xalqaro hamkorlikni kengaytirish bilan chambarchas bog‘liq. Xorijiy investitsiyalarni jalb etish jarayoni mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida hal qiluvchi omil sifatida namoyon bo‘lmoqda. Olib borilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, investitsion salohiyatni yanada oshirish uchun ma‘muriy byurokatiyani qisqartirish va raqamli xizmatlarni soddalashtirish orqali investorlar uchun qulay muhit yaratish, infratuzilma va energetika tizimini rivojlantirish, xususan, transport-logistika yo‘nalishlarini takomillashtirish hamda “yashil energiya” loyihalarini kengaytirish, moliyaviy tizimning barqarorligini mustahkamlash, investitsion sug‘urta mexanizmlarini rivojlantirish va valyuta xavfini kamaytirish, huquqiy muhitni yanada shaffof va ishonchli qilish, investitsion nizolarni hal etish tizimini takomillashtirish, mahalliy kadrlar salohiyatini oshirish, xalqaro standartlarga mos malaka oshirish dasturlarini kengaytirish, axborot siyosatini takomillashtirish orqali O‘zbekistonning xalqaro

imijini mustahkamlash va investorlar bilan muntazam muloqotni yo'lga qo'yish, shuningdek, mahalliy biznes bilan integratsiyani chuqurlashtirish hamda "local content" siyosatini izchil rivojlantirish zarur. O'zbekiston xorijiy investitsiyalarni jalb etish borasida ilg'or davlatlarning muvaffaqiyatli tajribalarini o'rganib, ularni milliy amaliyotga bosqichma-bosqich tatbiq etishi maqsadga muvofiqdir. Innovatsion yondashuvlarni keng joriy etish, raqamlashtirish jarayonlarini jadallashtirish va "yashil" investitsiyalarga ustuvor ahamiyat berish mamlakatning xalqaro raqobatbardoshligini yanada oshiradi. Umuman olganda, xorijiy investitsiyalarni jalb etishning puxta ishlab chiqilgan va samarali strategiyasi O'zbekiston iqtisodiyotining uzoq muddatli barqaror o'sishini, aholining farovonligini hamda mamlakatning jahon iqtisodiyotidagi o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligi. (2023). O'zbekiston Respublikasida investitsiya faoliyatining rivojlanish tendensiyalari. Toshkent.
2. World Bank. (2024). Doing Business Report 2024. Washington, D.C.
3. International Finance Corporation (IFC). (2023). Investment Climate in Central Asia. Washington, D.C.
4. Asian Development Bank (ADB). (2022). Enhancing Investment in Uzbekistan. Manila.
5. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2023). World Investment Report 2023. Geneva.
6. OECD. (2023). Investment Policy Reviews: Uzbekistan. Paris.
7. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. (2023). Investitsiyalarni qo'llab-quvvatlashga oid qonunchilik islohotlari. Toshkent.
8. OECD. (2021). Rethinking Local Content Policies. Paris.
9. OECD. (2022). Green Investment and Sustainable Development. Paris.
10. Asian Development Bank. (2024). Public-Private Partnership in Infrastructure Development. Manila.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
